

SCENARIUSZ ZAJĘĆ 2

Temat: Powstania Śląskie 1919-1921 – szukamy lokalnego bohatera.

Cele: po skończonych zajęciach uczeń:

- zna najważniejsze (wybrane) elementy wiedzy o Powstaniach Śląskich w swoim najbliższym otoczeniu (wydarzenia, postaci, elementy uzbrojenia, miejsca pamięci: pomniki, groby, etc.)
- potrafi dostrzegać cechy charakteryzujące Powstańców Śląskich;
- potrafi łączyć informacje pochodzące z różnych źródeł;
- potrafi dokonywać wyborów i uzasadniać swoje stanowisko;
- potrafi sporządzać krótką notatkę na określony temat.

Środki dydaktyczne: karty edukacyjne, plan swojej miejscowości.

Metody nauczania-uczenia się: wykład wprowadzający, praca pod kierunkiem (opcjonalnie zajęcia w terenie).

OGNIWO LEKCJI	ZAKRES TREŚCI MERYTORYCZNYCH	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW
Ogniwo wiążące (ze względu na specyfikę zajęć brak odwołania do wiedzy w ramach rekapitulacji wtórnej).	Śląsk na przestrzeni dziejów.	Krótki wykład wprowadzający w historię Śląska, uwzględniający ukazanie specyfiki regionu, który wcześniej został odłączony od Polski (przywołane m.in. zrzeczenie praw do Śląska przez Kazimierza Wielkiego oraz przejęcie większości regionu przez Prusy w wyniku wojen śląskich).	Słuchają wykładu nauczyciela.

Tok lekcji właściwej.	Powstania Śląskie 1919-1921 – ważne wydarzenia z dziejów Polski.	Zapisuje temat lekcji, wprowadza do tematu – informując, że celem lekcji będzie zapoznanie się z wybranymi życiorysami Powstańców Śląskich. Wprowadzając w tematykę odczytuje z kart krótkie informacje na temat Powstań oraz syntetycznie wyjaśnia rolę zrywów dla II RP (opcjonalnie uzupełnia je krótkim wykładem).	Zapisują w zeszytach temat oraz krótkie notki na temat trzech Powstań.
	Tworzenie „modelu” - cechy Powstańca Śląskiego oraz typowy powstańczy życiorys.		Na podstawie opisów sylwetek Powstańców (z pakietu) poszczególne grupy uczniów budują katalog cech, które charakteryzowały uczestnika Powstań. Po zgromadzeniu propozycji należy je zestawić i schierarchizować (wybrać katalog 5-6 najważniejszych zdaniem uczniów) oraz typowy życiorys Powstańca (pochodzenie, etapy edukacji, losy po zakończeniu Powstań etc.).
	Próba „dopasowania” modelu do bohaterów Powstań obecnych w przestrzeni miejscowości.	Uczący dzieli uczniów na grupy, rozdaje materiały (pakiet), koordynuje prace zespołów. Opcjonalnie (jeżeli pozwalają na to warunki) uczyący może udać się z zespołem klasowym na wycieczkę, i bezpośrednio weryfikować wiedzę na temat obecności śladów Powstań Śląskich w przestrzeni miejscowości.	Wykorzystując materiały z pakietu oraz inne źródła (np. Internet, plan miejscowości) uczniowie szukają informacji na temat bohaterów Powstań Śląskich, obecnych w przestrzeniach ich miejscowości bądź najbliższego otoczenia (Powstańców urodzonych bądź zmarłych na tym terenie, patronów ulic, placów, instytucji; pochowanych poległych; osób upamiętnionych na tablicach etc.). Po zidentyfikowaniu postaci odnajdują informacje na temat jej życiorysu, i budują biogram, a następnie starają się „dopasować” go do wypracowanego wcześniej modelu (sprawdzić, które cechy i elementy drogi życiowej można przywołać w przypadku wybranej postaci).
Rekapitulacja pierwotna.		Wspólnie z uczniami omawia ich wybory oraz pomaga w redagowaniu biogramu.	Wybrani uczniowie prezentują zestawienia sporządzone przez poszczególne zespoły oraz uzasadniają swój wybór. Efektem pracy powinny stać się: wybór postaci wspólnego bohatera Powstań, przygotowanie krótkiego biogramu na jego temat i zamieszczenie go na „pustej” karcie.